

Minimální preventivní program
Základní škola a Mateřská škola Bělá nad Radbuzou
školní rok 2018/19

Obsah programu:

1. Komu je MPP školy určen
2. Cíle programu
3. Zásady efektivní prevence
4. Úkoly učitelského sboru
  - 4.1. Úkoly školního metodika prevence
  - 4.2. Úkoly výchovného poradce
  - 4.3. Úkoly třídního učitele i ostatních vyučujících
5. Vlastní práce se žáky
  - 5.1. Témata zdravého životního stylu a rizikového chování ve vyučování
  - 5.2. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami
  - 5.3. Interaktivní dotyková nástěnka Ámos Vision
  - 5.4. Nepovinné předměty a zájmové útvary, Školní sportovní klub
  - 5.5. Další školní a mimoškolní akce
6. Spolupráce s rodiči
7. Spolupráce s dalšími subjekty
8. Metodické a učební materiály a další pomůcky
9. Dokumenty

1. Komu je MPP školy určen

Minimální preventivní program školy je určen pro žáky, učitele, rodiče žáků i pro ostatní, kteří se budou podílet na jeho realizaci.

2. Cíle programu

Informovat žáky, pedagogy, rodiče i ostatní veřejnost o problematice rizikového chování, preventivně působit na žáky, ovlivnit žáky ve smyslu podpory zdraví a vlastního bezpečí, minimalizovat riziko školní neúspěšnosti žáků, zkvalitňovat sociální klima školy, zapojit učitele do přípravy a realizace MPP, spolupracovat s rodiči a veřejností, využívat nových metod, nabídnout žákům možnost účastnit se různých zájmových i mimoškolních aktivit, vést žáky k tomu, aby si dokázali vytvořit kvalitní hodnotový žebříček, zkvalitnit u žáků schopnost činit důležitá rozhodnutí a nést za ně zodpovědnost, posílit zdravé sebevědomí a fyzickou odolnost, vést žáky k podílení se na utváření zdravého prostředí školy (hygiena, výzdoba, udržování pořádku, školní pozemek).

3. Zásady efektivní prevence

- poradenská činnost

- preventivní aktivity v mladém věku
- metody přiměřené věku žáků
- individuální práce se žáky, doučování, skupinová reeduкаční péče škol. spec. pedagoga
- nácvik soc.-psych. dovedností (odmítání nabídky, komunikace, sebeovládání, stresové situace, soc. vztahy,...)
- nabídka školních a mimoškolních aktivit, smysluplně vyplnit volný čas žáků
- aktuálnost a pravdivost informací
- informace o poradenských možnostech (mimo jiné nástěnka u jídelny, Ámos)
- aktivní zapojování žáků v hodinách
- samostatná práce žáků – s využitím literatury, internetu
- skupinová práce
- projektové vyučování
- využití MPP v rámci výuky – mezipředmětové vztahy
- spolupráce se zákonnými zástupci žáků

4. Úkoly učitelského sboru

4.1. Úkoly školního metodika prevence

tvorba a realizace preventivního programu, koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších rizikových jevů, zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy, další vzdělávání školního metodika prevence, spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků, spolupráce s dalšími subjekty (PPP, OSPOD)

4.2. Úkoly výchovného poradce

kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky, zajišťování a předávání informací o středním vzdělávání, spolupráce s dalšími subjekty (PPP, ÚP)

4.3. Úkoly třídního učitele i ostatních vyučujících

sledovat potřeby a chování žáků, sledovat využití volného času žáků, nabízet činnost v nepovinných předmětech a zájmových útvarech, monitorovat rodinné prostředí žáků, individuálně přistupovat k problémovým žákům, spolupracovat s rodiči, důsledně postihovat projevy rizikového chování, zařazovat vhodná téma do vyučovacích předmětů, sledovat docházku žáků, aktivně napomáhat při realizaci MPP.

5. Práce s žáky

5.1. Témata zdravého životního stylu a rizikového chování ve vyučování

prvouka a přírodověda: formování základního vztahu k životu, základní vědomí odpovědnosti za vlastní život, péče o zdraví, kulturní, ohleduplné, tolerantní chování, komunikační dovednosti

přírodopis a chemie, biologie člověka: biologie člověka, fyziologie, účinky drog, chemické složení, výchova ke zdraví, osobní a duševní hygieně, zdravý vývoj a reprodukce, zdravá výživa

rodinná výchova, občanská výchova: socializace jedince, užší a širší společenské prostředí, sociální prostředí a jedinec, rodina a společnost, náš domov, právní odpovědnost, sexuální výchova, komunikativní dovednosti, oblast sociálně právní – právní aspekty rizikového chování, práva dítěte, význam volby, nebezpečí reklamy, náročné životní situace, závislosti, poruchy příjmu potravy, oblast společenská – postoj společnosti k problematice, kriminalita, šikanování, racismus, xenofobie, sekty, extremismus, řešení konfliktů, životní cíle a perspektivy

tělesná výchova: význam sportu a zdravé životosprávy pro život, zdokonalování fyzické i psychické kondice, respektování pravidel, ohleduplnost, fair-play

informatika: bezpečný internet, kyberšikana

I v dalších předmětech jsou v rámci naplňování klíčových kompetencí realizovány některé cíle MPP (sociální vztahy, komunikativní dovednosti, schopnost rozhodování, spolupráce, tolerance, vyhledávání a třídění informací, budování pocitu zodpovědnosti)

5.2. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami: Žáci s SVP jsou integrováni ve svých třídách. U každého žáka se speciální potřeby projevují různě, proto učitelé na 1. i 2. stupni svým individuálním přístupem umožní žákům pracovat podle individuálních vzdělávacích plánů a zažívat pocity úspěchu v jejich práci. Pomoc žákům s SVP na škole přichází i ze strany školy – školní speciální pedagog Mgr. Klečková, asistentky pedagoga M. Keřlíková a D. Koktová.

5.3. Interaktivní dotyková nástěnka Ámos Vision: přináší žákům i učitelům jak praktické a aktuální informace či fotografie ze školních akcí, tak i obsah zaměřený na primární prevenci a osvětu. Díky atraktivním spotům se žáci dozvídají, jak poskytnout první pomoc, jak se chovat při dopravní nehodě, jak pomoci šikanovanému spolužáku nebo jak ochránit své zdraví. Povzbuzuje také k ekologickému chování a sportovním aktivitám.

5.4. Nepovinné předměty a zájmové útvary, Školní sportovní klub: V rámci prevence rizikového chování mají žáci školy možnost zapojení do *velkého množství zájmových útvarů*, které organizuje škola a vedou je učitelé školy:

sportovní v rámci ŠSK Olymp

- atletika,
- florbal,
- volejbal,
- sportovní hry,

dále zájmové útvary

- anglický jazyk,
- kurz první pomoci,
- sborový zpěv
- keramika

Pro starší žáky je připravena nabídka nepovinných předmětů (německá konverzace, domácnost,

chemická praktika)

5.5. Další školní a mimoškolní akce:

- zapojení do celostátní soutěže SAPERE – vědět jak žít
- zapojení do projektu Ovoce do škol
- soutěž Recyklohraní
- obnovení přírodního parku v blízkosti školy a vybudování naučné stezky
- postupná realizace projektu Školní zahrady
- zapojení žáků do předmětových olympiád a soutěží
- pravidelné sportovní soutěže (Atletický čtyřboj, Pohár rozhlasu, Přespolní běh, Atletická liga škol, Bělská míle, Bělská pětka, Horšovskotýnské sportovní hry, turnaje a soutěže v dalších sportech – fotbal, florbal, hokejbal, basketbal, vybíjená, volejbal, plavání- Přimdký delfín)
- plavecký kurz pro 2. - 5. třídu
- lyžarský kurz pro 7. třídu (a další zájemce)
- aktivní spolupráce s partnerskou školou v německém Mosbachu – multikulturalita a výchova k toleranci
- dopravní výchova pro žáky 1. stupně
- Červená stužka – osvětová akce v rámci dne proti AIDS spojená se sbírkou
- výchovné koncerty
- kulturní vystoupení žáků (školní i veřejná)
- jednorázové preventivní akce (realizované klubem Uličník)
- projektový den (Ochrana obyvatel za mimořádných událostí – dříve “Branná výchova”)
- Den Země
- Halloween
- exkurze, školní výlety

6. Spolupráce s rodiči

Pravidelné informace o prospěchu a chování žáků jsou rodičům podávány prostřednictvím žákovských knížek, na rodičovských schůzkách, či během konzultačních hodin, které má každý pedagog. Rodiče se mohou s dotazy či problémy obracet na školu také prostřednictvím webové stránky školy, kde jsou umístěny i všechny důležité dokumenty školy. O plánovaných represivních opatřeních jsou rodiče vždy dopředu informováni písemně, popř. telefonicky. Akutní výskyty rizikového chování řeší škola s rodiči okamžitě a vždy nabídne rodičům vhodné poradenství.

7. Spolupráce s dalšími subjekty

Školní speciální pedagog Mgr. Jana Klečková, e-mail: spec.ped1@email.cz

Městský úřad Domažlice, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, úsek sociálně- právní ochrany dětí, Nám. Míru 1, pracoviště U Nemocnice 579

SVP Domažlice, Kozinova 101, tel. 774 715 265

Rod. Poradna Domažlice, Baldovská 583, tel. 379 412 741
PPP Domažlice, Pivovarská 323, tel. 722 602 200, 379 724 276
MuDr. Z. Böhmová, dětská a dorostová psychiatrie, Kostelní 168, Domažlice, tel. 608 701 387
KPZ – J. Hendrichová, oblastní metodik prevence, Pivovarská 323, Domažlice, tel. 733 745 848
PeaDr. P. Schleiss, klinický psychology, Paroubkova 228, Domažlice, tel. 379 712 194
PČR – Obvodní oddělení Poběžovice, Mariánská 336, tel. 974 331 730
Obvodní oddělení Domažlice, Hruškova 152, tel. 974 331 650

8. Metodické a učební materiály a další pomůcky

Co dělat, když... - praktické náměty k prevenci a intervenci rizikového chování (RAABE)

DVD - Řekni drogám NE!, Jsme, jací jsme, Jeden svět na školách – průřezová téma prostřednictvím dokumentárních filmů

Videokazety – Co je třeba vědět o sexu I., II., soubor videokazet pro sexuální výchovu, Na zdraví! (alkoholismus), Je droga dobrodružství?

Soubor materiálů o problematice AIDS v subsaharské Africe

Soubor materiálů Práva jsou pro všechny (Nadace Naše dítě)

Informační příručky Drogyn – poznej svého nepřítele, Desatero prevence vzniků závislostí aneb Řekni drogám NE!, Proč???

Výukový program Terasoft – Sexuální výchova

Webové stránky :

www.kapezet.cz (stránky primární prevence PPP Plzeň – vše důležité k prevenci – dokumenty, metodické a výukové materiály k jednotlivým druhům rizikového chování, kontakty, další odkazy na internetové stránky atd.)

<http://www.nuv.cz/t/co-je-skolska-primarni-prevence-rizikoveho-chovani>

www.msmt.cz/file/11884/download/ - Zásady efektivní primární prevence

www.minimalizacesikany.cz

www.sikana.org

www.drogy-info.cz

www.drogy.cz

www.prevence-info.cz

www.antikoncepce.cz

www.naseantikoncepce.cz

www.vychovakezdravi.cz

www.aids-pomoc.cz

www.aids-hiv.cz

www.nicm.cz (část Sociálně patologické jevy)

a mnoho dalších

Rychlé informace pro pedagogy – nástěnka ve sborovně

Pro žáky – nástěnka u jídelny, Ámos (kontakty, webové stránky)

9. Dokumenty

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (č.j.:21291/2010-28)
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (Čj.: 21149/2016)
- Zásady přístupu k dětem, žákům, studentům s PAS v rámci vzdělávacího procesu – metodické doporučení MŠMT
- Školský zákon č. 561/2004 Sb.
- Zákon o pedagogických pracovnících č. 563/2004 Sb.
- Vyhláška 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Národní strategie primární prevence MŠMT na období 2019-27

V Bělé nad Radbuzou 28. 9. 2018

školní metodik prevence: Bc. Světlana Konopová

ředitel školy: Mgr. Miroslav Nový

S. Konopová

M. Nový

Základní škola a Mateřská škola
345 26 Bělá nad Radbuzou
zs@belanr.cz

Tel.: 379 495 231 IČO: 70 98 87 90